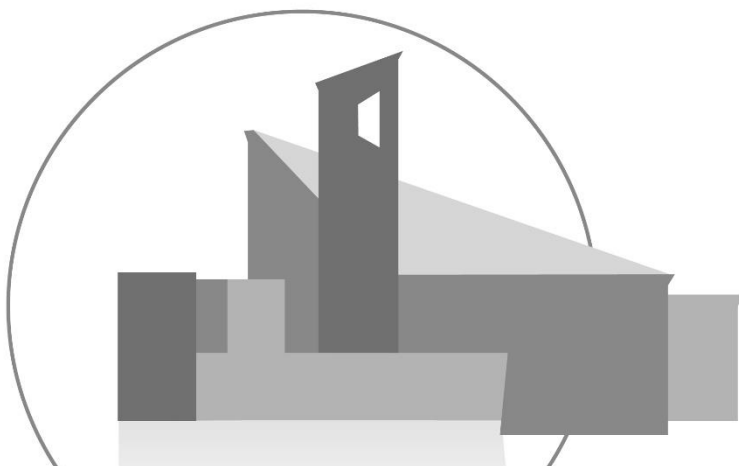

De Christengemeenschap

beweging tot religieuze vernieuwing

gemeenteberichten

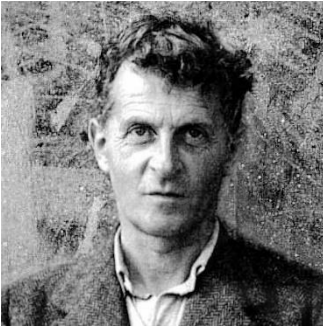
oktober & november 2018

gemeente Zeist

De Christengemeenschap Zeist

‘Alles wat werkelijk
gedacht kan worden,
kan helder worden
gedacht.
Alles wat uitgesproken kan
worden, kan helder
worden uitgesproken.’

Ludwig Wittgenstein,
Tractatus logico-philosophicus,
4.116

Uit de inhoud

<i>Rondom de diensten</i>	3
<i>Uit het gemeenteleven</i>	6
De zeven zegels	7
Cursussen	8
Vergaderingen	9
Jongeren	9
Landelijke ontmoetingsdag	11
Terugblik: reis naar Keulen	13
Terugblik: St Jansfeest	24
96 jaar Christengemeenschap	26
<i>Mensen en activiteiten</i>	30
Boekenmarkt	31
Expositie	32
<i>Rondom de agenda</i>	33
Parcival	33
Moderniteit en geweld	34
Apocalyps en inwijding	35
<i>Personen en gegevens</i>	36
Kopij december, januari	37

Rondom de diensten

Mensenwijdingsdienst

Zondag	10.30 uur
Woensdag	9.00 uur
Donderdag	8.00 uur

Op woensdag 21 november is er geen dienst in verband met de synode.

Diensten in Huize Valckenbosch

In principe om de veertien dagen op vrijdag om 10.30 uur.

De komende diensten zijn op 5 en 19 oktober, 2, 16 en 30 november.

Diensten in het Leendert Meeshuis

In principe eens in de maand op dinsdag om 11.00 uur.

De komende data zijn: 9 oktober en 13 november.

Evangelie in de Menschenwijdingsdienst

Michaëlstijd	29	sept	Mattheüs	22	1-14
	30	sept	Mattheüs	22	1-14
	7	okt	Brief Efeziërs	6	10-19
	14	okt	Openbaring	12	1-18
	21	okt	Openbaring	19	11-16
Trinitarische tijd	28	okt	Openbaring	1	1-20
	4	nov	Openbaring	3	1-6
	11	nov	Openbaring	3	14-22
	18	nov	Openbaring	6	12-17
	25	nov	Openbaring	7	1-17

Liederen in de Mensenwijdingsdienst

Michaëlstijd	Laten wij afleggen O Heer, Uw vrede
Trinitarische tijd	Waardig is het Lam Dood noch leven

Zondagsdienst voor de kinderen

In principe elke zondag om 9.45 uur, voorafgegaan door een verhaal en het oefenen van het lied om 9.30 uur.

Niet in de schoolvakanties

De zondagsdienst voor de kinderen vervalt op de zondagen die in schoolvakanties vallen.

Voor dit schooljaar betreft dit de volgende zondagen: 21 oktober, 28 oktober, 23 december, 30 december, 6 januari, 24 februari, 3 maart, 28 april en 5 mei.

Liederen in de Zondagsdienst

30 sept – 21 okt	Onoverwin'lijk sterke held
28 okt – 25 nov	Wees gij een leidster boven mij

De kleuren aan het altaar

<i>Periode</i>	<i>Begint op</i>	<i>Kleur</i>	<i>2e kleur</i>
Michaëlstijd	29 sept	roze	zacht groen
Trinitarische tijd	28 okt	licht violet	oranje

Al het werk van de Christengemeenschap is afhankelijk van de financiële bijdragen en de praktische medewerking van leden en belangstellenden.

De Christengemeenschap kent geen andere inkomsten.

Triodos-betalrekening:

NL61 TRIO 0390

5375 27 ten name

van De Christengemeenschap Zeist. Of

ING rekening:

NL03 INGB 0000

4246 32 ten name

van Gemeente Zeist der Christengemeenschap.

Uit het gemeenteleven

Gedoopt

Op 23 september werden Lasse Rune Schoemaker (geb. 2.6.2012), Kalle Rase Schoemaker (geb.18.2.2014) en Bosse Tore Schoemaker (geb. 22.12.2017) gedoopt.

De wachters van Lasse zijn Jenny Crum en Neeltje Voskuyl.

De wachters van Kalle zijn Inge van der Ploeg en Jetske de Wolff.

De wachters van Bosse zijn Rinske Michaela Gauw en Ernest David Thomas Rosenberg.

Nieuwe leden

Op 10 april is Sander Jue lid geworden van onze gemeente. We wensen hem een hartelijk welkom!

Vanuit de Gemeente Driebergen is mevrouw Johanna van Gorp naar Zeist gekomen. Zij woont in Huize Valckenbosch.

Vanuit de gemeente Het Gooi zijn naar Zeist gekomen: mevrouw Astrid Abas en de heer Yvo de Mul.

Overleden

Op 25 mei 2018 stierf Yvonne Naomi van der Vliet (geboren in Hilversum op 19 oktober 1947). Zij ontving de stervenswijding op 5 april. Het eerste deel van de uitvaart vond plaats op 28 mei. Het tweede deel vond plaats op 31 mei in Utrecht.

De mensenwijdingsdienst voor de overledene werd gehouden op 23 juni in Zeist.

Voor peuters en kleuters

Iedere tweede zondag van de maand (behalve in juli en augustus) is er om 9.30 uur een peuter- en kleuterochtend. Er wordt een verhaal verteld en iets geknutseld.

De komende bijeenkomsten zijn op 14 oktober en 11 november.

Michaël...wie is als God?

Op zondag 30 september zal er na de dienst een korte Michaëls-bijeenkomst zijn.

In een poëtische sfeer willen Mathijs van Alstein en Lisette Buisman het Michaëlthema tot uitdrukking brengen. Het geheel zal door muziek omlijst zijn.

De koffiegroep buigt zich over de koffietafel.

Zie verdere info op het affiche in de hal.

We nodigen allen voor deze speciale bijeenkomst uit.

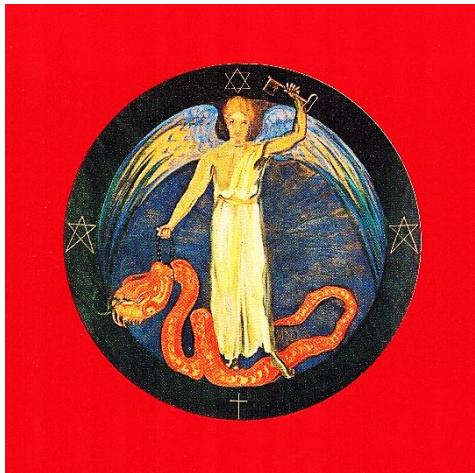
Michaëlstuintje

Eveneens op 30 september is om 16.00 uur in de kerk een Michaëls-tuintje voor de allerkleinsten. We luisteren naar een verhaal en wandelen door een herfstige omgeving de weegschaal van Michaël tegemoet. Kunnen we die zelf in evenwicht brengen? Iedereen is welkom dit kleuterfeest mee te komen vieren!

De zeven zegels van de Apocalyps van Johannes

Op zondag 18 november na de dienst (en het koffiedrinken), zal er een korte inleiding zijn van Lisette Buisman over de zeven zegels aan de hand van:

- het lezen van de bijbehorende Bijbelteksten van de Apocalyps;
- het kijken naar de getekende zegels van Eva Mees;

- het luisteren naar zeven muzikale zinnen, gecomponeerd als interval tussen tekst en beeld.

November is de maand waarin wij aan het altaar uit de Apocalyps lezen; de zeven zegels zijn een weg door dit bijzondere boek. Het geheel zal niet langer dan een half uur duren.

Cursussen en studiegroepen

Cursus 'de openbaring van Johannes, een christelijke ontwikkelingsweg'

In januari is Lisette Buisman met deze cursus begonnen op donderdagavond om de veertien dagen van 18.45 – 20.00 uur.

De komende data zijn: 11 en 25 oktober, 8 en 22 november en 6 december.

Cursus 'de beelden van het Johannesevangelie'

Een keer per maand komt er een kleine groep bijeen om aan de beelden van het Johannesevangelie te werken. In de dialoog tussen het goddelijke en het menselijke komt telkens weer de geestelijke actualiteit naar voren.

En wel zo, dat men vermoeden kan dat er nog een heel andere - toekomstige- vorm van het Christen-zijn tot ons komen kan.

We werken op donderdagmorgen van 11.15 uur tot 12.15 uur.

De cursus is afgelopen september gestart.

De komende data zijn: 25 oktober, 22 november, 13 december.

Inlichtingen: Lisette Buisman

Cursus over het Lukasevangelie

Deze cursus van Mathijs van Alstein vindt plaats op woensdagen van 19.00 tot 20.15 uur. De komende bijeenkomsten zijn op 3, 17 en 31 oktober, 28 november en 12 december.

Evangeliegroep in Huize Valckenbosch

Deze groep, voor de bewoners van Huize Valckenbosch, komt in principe om de twee weken op donderdagmorgen bijeen van 10.45 tot 11.30 uur. We spreken met Gerjan Wijers over het evangeliegedeelte dat in de Mensenwijdingsdienst wordt gelezen.

De komende bijeenkomsten zijn op 11 en 25 oktober en 8 november.

Op 22 november is er geen evangeliekring.

Dialogen, gemeenteberaad en bestuursvergaderingen

Het komende *gemeenteberaad* is 11 november om 12.00 uur.

De komende '*dialogen*', waarin we van gedachten en ervaringen wisselen over alles wat samenhangt met de Christengemeenschap, vindt plaats op zondag 18 november om 12.30 uur.

De komende *bestuursvergaderingen* zijn op 11 oktober, 8 november en 13 december. Aanvang 20.00 uur.

Jongeren

Over de lessen 'religieuze ontwikkeling'

Na de herfstvakantie, zondag 4 november, zullen de lessen 'religieuze ontwikkeling' voor kinderen van 11 tot 13 jaar weer beginnen.

De uitgangsgedachte is de uitspraak van Rudolf Steiner (1916):

'... er bestaan ook andere godsdiensten, we moeten ook proberen het wezen van andere godsdiensten begrijpelijk te maken.'

We trachten de mensen verschillende kanten van de Christusopvatting te doen begrijpen. Daardoor geven we iedere ziel iets wat een verdieping in haar teweeg kan brengen. Maar we vormen haar niet zelf. De ziel moet vooral op religieus gebied haar vrijheid van denken houden, om die vrijheid van denken te kunnen ontplooien.'

(Eenzaamheid en vervreemding, 10 oktober 1916)

Door het jaar heen worden de wereldreligies besproken, zoals het christendom, jodendom, de islam, het universeel soefisme, het boeddhisme en het hindoeïsme. Herkenbaar wordt gemaakt dat de belangrijkste waarden overeenkomen; aandacht wordt besteed aan bewustzijn, moraliteit en integriteit. Er wordt ingegaan op de negatieve werking van dogmatisme en fanatisme. Zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de actualiteit en de jaarfeesten.

De gedachte is, dat door respect voor de godsdiensten ontvankelijkheid voor de werkzaamheid van het Christuswezen zal ontstaan, waarbij het er met name om gaat dat het betreffende kind een eigen authentiek, religieus referentiekader ontwikkelt, belangrijk voor haar of zijn morele ontwikkeling.

Dit laatste is dan ook de doelstelling van deze lessen.

Bernard Heldt

Jongerenbeleid

De gespreksavond over het jongerenbeleid op woensdag 27 juni werd verplaatst naar 26 september. Ouders en belangstellenden ontvingen de agenda hiervoor. Mochten er ouders zijn die hiervan niet op hoogte waren en geïnformeerd willen worden: zend een e-mail naar bernard@heldt.nl, dan krijgt je het verslag toegestuurd. Graag ook de leeftijd en namen van je kinderen vermelden.

De initiatieven met betrekking tot kinderen en jongeren in diverse leeftijdsgroepen zijn op deze avond geïnventariseerd en besproken,

ook de landelijke initiatieven kwamen aan de orde.
Er zijn concrete plannen voor het schooljaar 2018-'19 ingebracht.

Sander Jue vertegenwoordigt het jongerenwerk in de gemeente Zeist in het 'landelijke initiatief jongerenwerk de Christengemeenschap', dat eind 2017 is opgezet. Hij heeft de gespreksavond op 26 september voorgezeten.

Sander Jue en Bernard Heldt

Landelijke ontmoetingsdag voor leden en belangstellenden

Zaterdag 13 oktober 2018 vindt in Zutphen de jaarlijkse ontmoetingsdag voor leden en belangstellenden plaats. Het Landelijk Bestuur organiseert deze dag als gelegenheid om elkaar te ontmoeten over de grenzen van de eigen gemeente heen. We staan deze keer ook stil bij ontmoetingen over de grenzen van de Christengemeenschap heen. We ontmoeten u graag in Zutphen!

Programma:

- 9.30 Gelegenheid om de Mensenwijdingsdienst bij te wonen gevolgd door koffie/thee, ontvangst.
- 11.00 Opening door Wilma Roem, voorzitter van het Landelijk Bestuur.
Leden van het landelijk bestuur vertellen over het reilen en zeilen van het bestuur in het afgelopen jaar.
De gemeente Zutphen stelt zich voor.
Jong en spiritueel, de Christengemeenschap: *wat gebeurde er in het groeiende netwerk Jong en Spiritueel en wat staat er op stapel?*
Inleiding door Ignaz Stegeman, geestelijke in Rotterdam: *ontmoeting over de grenzen van de Christengemeenschap heen.*

Lunch.

Inica Loe en Marianne Lampe bevragen elkaar over hun ervaringen in de Raad van Kerken in Amsterdam en Zeist: wie ontmoeten ze en wat ontdekken ze?

Actief intermezzo.

Gespreksgroepen: *ontmoeting en gemeenschapsvorming*.

Thee en terugkoppeling.

15.30 Cultische afsluiting.

U wordt verzocht zelf brood mee te nemen voor de lunch. Voor koffie/thee en een kopje soep wordt gezorgd. De mensen die voor de catering zorgen, vinden het prettig als ze weten dat u komt. Aanmelden liefst per mail bij het landelijk secretariaat secretariaat@christengemeenschap.nl, tel. 070-3451506.

Plaats van samenkomst:
Badhuisweg 27, Zutphen.

Bijdragen aan lezingen en cursussen?

Regelmatig organiseert de programmagroep lezingen. Bij de uitgang wordt altijd gecollecteerd, er geldt een richtbedrag van € 5,-.

Anders is dat bij cursussen en bijeenkomsten die onze geestelijken aanbieden.

Leden en belangstellenden kunnen hun bijdrage daaraan meewegen bij hun regelmatige vaste bijdragen aan onze kerk.

Op dinsdag 10 juli vertrok een bus met 50 gemeenteleden in alle vroegte naar Keulen. Een uitgebreid, want lezenswaard, verslag om de uitstap mee te kunnen beleven.

Samen uit naar Keulen

We zijn op reis geweest met elkaar! Waar naar toe? Naar Keulen waar het fenomeen zich voordoet dat rondom de gotische Dom 12 romaanse kerken staan. De 12 romaanse kerken staan allemaal op

enkele honderden meters van elkaar. Mathijs van Alstein heeft ons rondgeleid en vertelde veel over de Dom en drie romaanse kerken die we hebben bezocht. De reis begon met een bezoek aan de nieuwe kerk van de Christengemeenschap in Keulen-west waar je deel kon nemen aan een mensenwijdingsdienst en waar de lunch plaatsvond.

Keulen is een stad met een zeer rijke spirituele traditie. In de Middeleeuwen

was het één van de drie grote universiteitssteden, samen met Parijs en Bologna. Het was een plek waar Thomas van Aquino, Albertus Magnus en Meister Eckhart werkzaam waren. De stad ligt aan de oever van de Rijn, het element water speelt dan ook een grote rol in de betekenis van de stad en er zijn bruggen nodig om de andere kant te bereiken.

Spirituele atmosfeer

In de stad zelf vind je voorbeelden van de spirituele atmosfeer waarin elementenwezens weven en leven. De bron van de Heinzelmännchen die vlakbij de Dom staat, is daar een voorbeeld van. Deze Heinzelmännchen-brunnen vertelt het verhaal van kabouterachtige wezentjes die in Keulen 's nachts werk opknaptten voor vlijtige ambachtslieden die hun werk niet afkregen. Een kleermakersvrouw wilde deze kabouters graag zien en strooide daarom erwten op de keldertrap. De kabou-

ters gleden echter uit over de erwten, zagen de vrouw naar hen kijken en keerden nooit meer naar Keulen terug om ambachtslieden een helpende hand te reiken. Het zijn illustraties van de sfeer waarin wezens verweven zijn met de aura van deze stad. Dat werd zichtbaar in kunst en ambacht en in de rijke spirituele traditie. Het is ook de stad, waar in 1912 de antroposofische vereniging werd gesticht.

Dom van Keulen

Op de pleinen voor de kerken die we bezochten, gaf Mathijs steeds een korte voorbeschouwing.

Natuurlijk begonnen we met de Dom, die als een zon in het midden van deze kring van kerken staat. Hij ligt op 250 meter van de Rijn. De Dom (officieel St. Peter en Maria) is een bekend symbool van de stad, de torens zijn vanuit de verre omtrek al te zien.

In 1248 werd met de bouw begonnen en deze reusachtige kerk werd pas 632 jaar later (1880) in neogotische stijl voltooid. Alleen het laagste gedeelte van de westelijke toren is nog uit de 13e eeuw. Vanaf de 157,38 meter hoge noordtoren en de 157,31 meter hoge zuidtoren (beide 509 treden) kan men de hele stad overzien.

De Dom is gebouwd in de vorm van een kruiskerk en is inclusief het schip en de torens 144,58 meter lang en 86,25 meter breed. De voorgevel is naar mijn gevoel een beetje pompeus, maar wel de grootste ter wereld. Geen plekje is onbewerkt en een verrekijker komt hier goed van pas als je alles wilt bekijken. Hoewel de Dom in de Tweede Wereldoorlog door veertien zware luchtbommen werd geraakt, heeft hij de oorlog zonder desastreuze schade doorstaan. Amerikaanse vliegeniers gebruikten de Dom als oriëntatiepunt; bijna 90% van Keulen werd platgebombardeerd. Vele jaren van restauratie volgden en pas in 1956 was de kathedraal grotendeels weer hersteld.

De instandhouding van de Dom kost circa 14 miljoen euro per jaar. Jaarlijks bezoeken zo'n 6 miljoen mensen van over de hele wereld de Dom. Dat zijn zo'n 20 duizend bezoekers per dag! Het is de grootste kathedraal in Duitsland en één van de grootste in heel Europa.

Het gebouw heeft een bijzondere inventaris, waaronder enkele glas-inloodramen die dateren uit de 14e en de 16e eeuw. In 1164 bracht aartsbisschop Rainald van Dassel relikwieën van de heilige Drie Koningen vanuit Italië naar Keulen.

Het zijn de vermeende stoffelijke resten, in de vorm van bot- en kledingresten, van de Wijzen uit het Oosten. Deze waren een geschenk van keizer Frederik Barbarossa. Ze worden in een zeer rijk bewerkte, verguld koperen reliekschrijn bewaard, die de grootste reliekschrijn ter wereld is. Aan de zijkanten zijn onderaan de profeten en bovenaan de apostelen afgebeeld. Aan de voorkant in massief goud de Moeder Gods met het kind en de drie koningen Caspar, Melchior en Balthasar.

Hierna was de kerk niet langer alleen de kathedraal van het bisdom Keulen, maar ook meteen een van de belangrijkste pelgrimskerken in Europa.

Een andere bezienswaardigheid is het 'Driekoningen-altaar', een groot drieliuk van Stefan Lochner (1415-1451).

Een opmerking van Mathijs, waar je langer over na kunt mijmeren, is dat als je de Dom binnengaat, je het gevoel kan krijgen dat je in deze hoge gotische ruimte een tempel binnengaat. Vroeger was een tempel de woning van een godheid. Een kerk is een ruimte waarin mensen samen het goddelijke willen beleven en ontmoeten. Deze twee in één is een spannende zoektocht.

Eén raam in het schip van de kerk is gemaakt door de schilder Gerard Richter. Hij heeft de kleuren van de andere kerkraden in een computerprogramma opgeslagen en de opdracht gegeven om op basis daarvan een willekeurig patroon van 11.000 gekleurde vierkanten te ontwerpen.

Hierna heeft hij, als er een te vast patroon ontstond, dat bijgesteld en herschikt. De vraag die Mathijs zich stelde was, kan je in dit kleurspel schoonheid beleven die in deze kerk past? En zou je tot de beleving kunnen komen dat deze geest, die in de geprogrammeerde computerwereld leeft, op deze manier opgetild wordt naar een ander nieuw niveau en daardoor in de religiositeit van deze kerk zijn plaats krijgt?

Na deze beschouwing ging iedereen naar eigen behoefte de Dom bekijken en na een bepaalde tijd verzamelden we ons weer om naar een volgende kerk te gaan.

De Sint Andreas kerk

De huidige kerk voert terug op een laat romaanse, drieschepige kerk uit de 12e eeuw. In de 14e eeuw werd de kerk vergroot met een gotisch koor en gotische kapellen. Een eeuw later werden het romaanse oostkoor afgebroken en de crypte verwoest om een hoog gotisch koor te bouwen.

De schade van WO II werd tot 1947 grotendeels hersteld. Als door een wonder bleven de waardevolle middeleeuwse muurschilderingen behouden. Vanaf 1957 werd de kerk als kloosterkerk ter beschikking gesteld aan de Dominicanen.

De Andrieskerk is niet gotisch zoals de Dom, maar romaans. De gotische kunst heeft zijn wortels in het gedachtegoed van Aristoteles waarin gecentreerd denken en begripsvorming belangrijk zijn. De romaanse kunst heeft zijn wortels in het gedachtegoed van Plato

waarin het perifere, het aftasten, aanvoelen belangrijk zijn. Het uiterlijke gebaar van de gotische kerk met zijn hoge, spitse toren lijkt op handen die tegen elkaar liggen en omhoog

wijzen. Dit in tegenstelling tot de omringende romaanse kerken die innerlijk het gebaar weergeven van in elkaar gevouwen handen. Die twee verschillende stromingen van Aristoteles en Plato (beiden leefden in de Griekse tijd) zie je terug in de stemming en gebaren van de bouwstijl. In de situatie van Keulen wordt de samenwerking tussen deze stromingen zichtbaar. Je zou kunnen zeggen dat er in twaalf richtingen rondom de ene Dom de atmosfeer of de aura van

de stad samen afgetast en gecommuniceerd wordt: net als de twaalf discipelen rond de dertiende in hun midden die ze uitstuurde om elders te luisteren en te zien naar wat er leefde.

In de Andreaskerk staat de Makkabeeënschrijn. Volgens geesteswetenschappelijk onderzoek van Rudolf Steiner waren de discipelen Makkabeeën in een vorige incarnatie. Zij kwamen op voor hun geloof. De discipel Andreas was de broer van Petrus (de Dom draagt zijn naam). De betekenis die Petrus heeft voor de katholieke westerse kerk, heeft Andreas, die uitgezonden werd naar Rusland, voor de Russisch orthodoxe kerk.

In de kerk hangt links naast de trap die naar de crypte gaat, een groot schilderij waarop Andreas gekruisigd wordt. Als je onderlangs loopt, kom je bij de graf-tombe van Albertus Magnus.

Vol verwachting stapten we de kerk binnen en begonnen onze eigen belevings- en ontdekkingstocht. Er was veel te zien, een Russische icoon, middeleeuwse muurschilderingen (1325) met scènes uit het leven van de Heilige Maagd, een groot beeld van de Heilige Christoffel uit de 15e eeuw, een piëta uit begin 14e eeuw, een altaar tableau van de Broederschap van de Rozenkrans, ook Madonna met

de Mantel (begin 16e eeuw), een drieliuk (1560) op het altaar in de crypte, een 15e-eeuws beeld van de Aartsengel Michaël, het beeld Madonna met de rozenkrans uit 1471, een altaarstuk uit 1658 voorstellende de kruisiging van de heilige Andreas.

Je kon voor de graftombe van Albertus Magnus knielen op een bankje en dan zag je in de verte een drieliuk met de gebeurtenis van Golgotha.

De Grote Sint Martinuskerk

Hierna liepen we terug langs de Dom over de kade naar de Grote Sint Martinuskerk. De drieschepige basiliek met zijn klaverbladvormig oostelijk koor en vierkante vieringtoren met vier hoektorentjes, is een opvallend gebouw in een buurt met hotels en winkelstraten. De

funderingen van de kerk rusten op de overblijfselen van een Romeins gebouw dat ooit stond op een voormalig eiland in de Rijn. Tot 1985 duurden de restauratiewerkzaamheden, 40 jaren na afloop van de oorlog werd de kerk opnieuw gewijd. In de nieuw gecreëerde crypte kunnen bezoekers opgravingen uit de Romeinse tijd bezichtigen. Van de oude inrichting van de kerk is weinig bewaard gebleven. De huidige inrichting is voornamelijk een samenstelling van aangekochte en geschonken voorwerpen, zoals een 15e-eeuwse kruisigingsgroep, voorstellende de gekruisigde Christus met links Maria en rechts de apostel Johannes, een levensgrote houten 'Man van Smarten' uit de 16e eeuw en het Maria-altaar met een uit

Centraal-Rusland afkomstig 17e-eeuws icoon.

In de moderne ramen in zwart wit rood kan je nog een afbeelding van st. Martinus zien die zijn mantel met een bedelaar deelt.

Het bezoek aan deze kerk was iets korter gezien de wens nog de vierde kerk te bezoeken.

Sint Maria im Kapitol

De Heilige Maria in het Capitool is een vroeg romaanse basiliek. Het bouwwerk werd tijdens bombardementen in WO II bijna volledig verwoest en tussen 1956 en 1984 herbouwd, waarbij het in zijn vroeg romaanse staat werd teruggebracht. Omstreeks 690 werd op deze plek een eerste kerk gebouwd, waarbij zich in de 10de eeuw een vrouwenstift vestigde. In het midden van de 11e eeuw werd de eerste kerk door abdis Ida en aartsbisschop Heribert vervangen door een nieuw kerkgebouw. Deze kerk was de eerste in Europa die een zogenaamd klaverbladkoor kreeg. Het klaverbladkoor wordt in verband gebracht met de vroegchristelijke Geboortekerk in Bethlehem.

Tot onze verrassing was er een binnenplaats met veel planten en bloemen. Dit was een uitstekende plaats voor Mathijs om iets over deze kerk te vertellen. Om de kerk in te gaan moest je een trap op om na het passeren van twee leeuwen een hoge ruimte binnen te gaan. Ook hier waren verschillende kunstwerken te bewonderen. Er is een grote houten deur met motieven van de menswording tot de verrijzenis van Jezus Christus uit 1060. In diezelfde tijd kreeg het

vrouwenstift een tronende Madonna op de leeuw van de bisschop geschonken. Het is één van de oudste tronende Madonna's in Keulen. Zij is hier de zetel der Wijsheid en op haar schoot troont niet het kind Jezus maar Christus. De leeuw onder haar voeten wordt ook wel als draak gezien. Bij de leeuw wordt symbolisch aangeduid dat Moeder Gods door de kracht van de leeuw gedragen wordt, of bij de draak dat zij de macht van het kwaad overwonnen heeft. Ver-

der is er een beeld van Maria met kind waar naar aanleiding van een legende appels bij neergelegd worden.

De crypte was jammer genoeg dicht.

Het einde en begin

Terugkijkend naar de verschillende kerken die we gezien hadden, viel het mij op dat de eerste kerk waar we die ochtend aangekomen waren, die van de Christengemeenschap, door zijn architectuur verbinding heeft met de kerken die van oudsher in de binnenstad van Keulen staan. Ook in deze moderne

kerk vind je drie kranskapellen, waarvan in de kapel die op het oosten gericht is het altaar staat. De op het noorden gerichte kapel kan gebruikt worden voor de doop en het huwelijks sacrament. Het is een bijzondere ervaring dat je beleven kan dat vormgeving van ruimte bijdraagt om woord en gebaar te ontvangen.

Het aanknopingspunt was het hartelijk welkom in de Keulse gemeente.

Diegenen die al het voorwerk hebben verricht met hun organisatie en zorg voor de bus, de lunch en het gebaar van dank in de vorm van rozen voor de tuin die rondom de kerk ligt, waren de voorwaarden die deze reis een goede start gaven. Daar mag je dankbaar voor zijn.

Bij aankomst in Zeist zei de chauffeur opgewekt: 'dames en heren, omdat we een half uur te laat vertrokken zijn, zijn we driekwartier file misgelopen'. Door dit gelukkige toeval was het voor een aantal mogelijk snel terug te keren naar de aardse werkelijkheid en konden ze de tweede helft van een spannende voetbalwedstrijd België – Engeland volgen.

Marijke Steenbruggen

24 juni: Sint Jansfeest

Was het overborrelend enthousiasme of gewoon een vergissing?
Twee mensen zijn gevraagd hun indrukken van het Sint Jansfeest
weer te geven: Hans Bastianen (links) en Mily van Iterson (rechts)

Op de vraag of ik verslag wilde doen van de Sint Jan viering besloot ik dit te doen vanuit het waarnemen. In ons gezin (dochters van 12, 10 en 7 jaar) waren we ons bewust van het al maar langer worden van de dagen. Voor de kinderen was het op een gegeven moment niet meer merkbaar dat de dagen langer werden, want ze staan op als het licht is en gaan naar bed als het licht is. Op de langste dag vertelden we de kinderen dat vanaf dat moment de dagen weer korter worden. In de natuur was er ook een soort van omslag waarneembaar rondom de langste dag. Het weer veranderde van warme periode naar een aantal koude dagen. Toen ik dit zo waarnam, vroeg ik mij af waarom Sint Jan eigenlijk niet gelijk met dit overgangsmoment van de zonnewende gevierd wordt.

Als ouder van drie kinderen waren we met Sint Jan in de Kinderdienst aanwezig. Toen de priester voor het altaar stond leek, door de kleuren en de vorm van het gewaad, of de zon boven het altaar scheen. Rechts naast het altaar stond een prachtige bos bloemen.

Wat een prachtig feest maakten we mee op 24 juni!

Zoals we gemerkt hebben, heeft het convent een nieuw initiatief ontwikkeld om met de jaarfeesten het samen beleven van onze (Christen)gemeenschap – jong en oud en iedereen daartussen – een nieuwe impuls te geven.

Het begon met Pasen om direct na de mensenwijdingsdienst de kinderdienst te houden en zo ook met Pinksteren en nu met Johanni. Voor mij was het de eerste keer dat ik weer een kinderdienst mee maakte nadat mijn kinderen de jeugdwijding hadden ontvangen, lang geleden. Het bracht mij terug naar de herinnering, hoe de kinderdienst mij rust en inkeer had gebracht en naar de gevoelde dankbaarheid voor het geschenk aan de kinderen om (onbewust) in contact te kunnen komen met de geestelijke wereld.

Na de diensten vertelde Lisette een mooi verhaal over het leven van Johannes de Doper, hoe hij door zijn ouders naar een klooster van de Esenen werd gestuurd en daarna op zijn 18e ging wonen in een spelonk waar ook de profeet Elias had

Met de kinderen voor het altaar en daarachter alle aanwezigen in de kerk ontstond een ingetogen Sint Jansfeer.

Het mooie van de toespraak van Mathijs tijdens de Kinderdienst was dat veel van de vragen die vanuit de waarneming waren ontstaan, verklaard werden. Dat we Sint Jan vierden juist na de zonnewende, omdat we ons vanaf dat moment weer gaan voorbereiden op Kerst en dat we een vuur ontsteken om daar moedig overheen te springen, zodat we dit in ons hart kunnen bewaren.

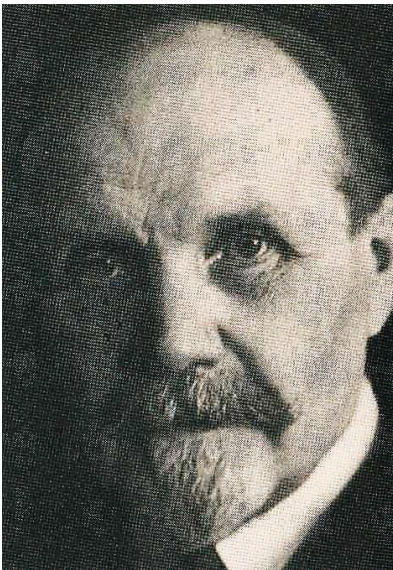
Toen we thuis waren, vroeg ik aan de kinderen of ze het niet spannend vonden dat zoveel mensen in de kerk achter hen waren. Ze vonden dit niet vervelend, maar wilden wel af en toe even omkijken. Dit geeft ook aan hoe goed de sfeer was. Na afloop van de Kinderdienst zijn we gebleven om het Sint Jansfeest mee te vieren. Lisette vertelde zeer beeldend de biografie van Johannes en daarna mochten we op mooi gekleurde blaadjes opschrijven welke kwaliteiten we graag wilden ontwikkelen en van welke we graag afscheid wilden nemen. Al zingend, dansend en uitbundig gingen we naar buiten om daar het blaadje na een diepe buiging bij Johannes te verbranden. We nodigden elkaar uit voor een afscheidsdans, kregen nog iets lekkers en zo maakten we ons klaar om op weg te gaan naar Kerstmis.

gewoond, ook een man van vuur zoals Johannes. Tijdens zijn verblijf in de spelonk kreeg Johannes een visioen waarin hij een stem hoorde die hem vertelde wat zijn opdracht was: Doper worden, voorbereider van de komst van de Messias – dat ‘wist’ hij.

Na het indrukwekkende verhaal kregen we allemaal een papieren ‘blad’, mooi geknipt en gekleurd, waarop we een slechte gewoonte van onszelf mochten schrijven en een goede gewoonte die we in de toekomst wilde ontwikkelen. Hierna stimuleerde Lisette iedereen om een paar te vormen en tegenover elkaar in een rij te gaan staan met de handen omhoog, zodat we een boog vormden voor degenen die achteraan stonden en die onder het zingen van *de Jordaän is een wilde stroom en we maken een kringetje van jongens en van meisjes* door de boog naar voren huppelden en zo iedereen tot we via de oude deur op het plein kwamen. Daar stond ook weer een tafel met lekkers en limonade én de vuurkorf met de man met de vuurmantel. Aan het vuur mochten we onze bladeren met voornemens toevertrouwen. Daarna begon weer een paar tijdens het zingen met dansen en splitste zich na korte tijd om een ander uit te nodigen tot de dans en zo tot we allemaal in beweging waren. Het was inspirerend en vol enthousiasme. Zou dit mooie initiatief een nieuwe traditie kunnen worden?

De oprichting van de Christengemeenschap

Tijdens het gemeenteberaad op 16 september stond Mathijs van Alstein stil bij de oprichting van de Christengemeenschap op 16 september 1922, precies 96 jaar geleden. Toen werd in het Goetheanum, Dornach, de Christengemeenschap gesticht en werden de eerste priesters gewijd.

Dr. Friedrich Rittelmeyer werd in de loop van de eerste viering van de mensenwijdingsdienst door bemiddeling van Rudolf Steiner in de geest gewijd, terwijl hij de eerste priesters wijdde. Deze bemiddeling hield in dat Rudolf Steiner degene was die het tekstmateriaal aanleverde. Het was een priesterwijding waarbij eenmalig ook de celebrant de wijding ontving. Steiner stelde: 'de Christengemeenschap is in waarheid gesticht door geestelijke wezens op geestelijke grond'.

De goden wensten blijkbaar een nieuwe religieuze omkadering - de stichting gaat aldus 'van boven uit'. De eerste gewijde priesters waren jonge theologie studenten die in hun hart de impuls droegen tot religieuze vernieuwing in Christelijke zin. Zij kwamen al in september en oktober 1921 hiervoor bij elkaar, nadat Rudolf Steiner in juni 1921 op vraag van ca. 20 studenten een voorbereidende cursus gegeven had.

Door omstandigheden kon de oprichting echter eerst in 1922 plaatsvinden.

Rudolf Steiner beschouwde zich niet als stichter van de Christengemeenschap; hij omschreef zichzelf als ‘privé persoon die raadsman en helper’ was. Rudolf Steiner: ‘De vier evangelisten in de geestelijke wereld hebben interesse in jullie beweging, maar jullie moeten dat waarmaken!’

‘Stichten’ heeft een tweeledige betekenis: ten eerste aanleggen, bouwen, bewerkstelligen, en ten tweede verheffen. Aanleggen en bouwen gebeurt van boven af, het verheffen moet door ons gebeuren, van beneden af. Deze twee stichtingsdaden – de bouw (door goden, geestelijke entiteiten) en de zielsverheffing (van mensen) – dienen elkaar te blijven ontmoeten wil de stichtingsdaad geen eenmalige gebeurtenis, maar een voortschrijdend proces zijn, iedere dag!

De dag dat de Christengemeenschap zou ophouden met gesticht te worden (in de twee betekenissen van het woord) zou zij ophouden te bestaan. Rudolf Steiner zei: ‘het is aan ons in de 20e eeuw, om met de goden (geestelijke entiteiten) te gaan samenwerken.’ En dat is wat de Christengemeenschap zich iedere dag kan voornemen; de bereidheid hiertoe is een integraal onderdeel van het Christendom.

Maar hebben wij dat waargemaakt in de afgelopen eeuw? Tsja . . . we zijn mensen met tekortkomingen.

Mathijs gaf de vergelijking van een kaartenhuis; als je daar één kaart onderuit trekt, stort het geheel in elkaar. Stel dat de Christengemeenschap zo opgebouwd zou zijn en je trekt er één kaart onderuit – het blijft staan! Het is niet van onderaf opgebouwd - de basis ligt ‘boven’! Wij mensen zijn weliswaar gebrekkig, maar echter niet de wezens die zich in en door de Christengemeenschap willen laten kennen. In de loop van 1923 werden de epistels voor de verschillende seizoenen en enkele sacramentele ritualen door Rudolf Steiner gegeven.

Rittelmeyer had in de winter 1921-'22 besloten zijn lot te verbinden met dat van de nieuwe beweging. Hij was geestelijke in de Lutherse kerk, wiens prekenbundels van heinde en verre door vele duizenden gelezen werden.

Enkele maanden na de oprichting van De Christengemeenschap brak er brand uit op dezelfde plaats in het Goetheanum, waar de eerste wijding plaatsvond . . .

Samengevat door Bernard Heldt

Belangstellend?

Activiteiten van de Christengemeenschap Zeist staan open voor ieder die daar belangstelling voor heeft. Bij sommigen slaat de vonk direct over; bij anderen groeit pas in de loop der tijd een bepaalde band. Vaak wordt die band gevoed door lezingen of cursussen en door de desbetreffende lectuur. Deelname aan de sacramenten die in de kerk worden voltrokken – in het bijzonder de kinderdienst en de mensenwijdingsdienst – vormt daarbij een waardevol element.

Als u uw interesse een stabiele basis wilt geven, dan kunt u zich aanmelden als belangstellende. Door dat te doen steunt en versterkt u het draagvlak van de Christengemeenschap. U wordt geïnformeerd over alle activiteiten die in en rond de gemeente plaats vinden. Deelname daaraan brengt dan geen extra kosten met zich mee. U meldt zich als belangstellende aan bij de secretaris van het kerkbestuur (contactgegevens: zie hierna onder *personen & gegevens*). Wilt u lid worden van de Christengemeenschap, dan is het wenselijk daarover een of meer gesprekken met een geestelijke van de gemeente te hebben.

Bijdrage

Voor het onderhoud van de gebouwen, de toelagen van geestelijken en voor de plaatselijke, landelijke en internationale activiteiten is vanzelfsprekend geld nodig. Dit wordt door de leden en belangstellenden opgebracht. De hoogte van de bijdrage bepaalt u – als belangstellende – zelf, afhankelijk van uw betrokkenheid en draagkracht. Gemiddeld dragen belangstellenden €15 tot €20 per maand bij. Bijdragen gelden als schenking en zijn in principe aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

Een jaarabonnement op de gemeenteberichten en het kwartaalblad *In Beweging* is voor leden gratis. Belangstellenden en post-abonnees betalen €30,- per jaar.

Woord van dank

Ook dit jaar konden wij weer heerlijk genieten van onze vakantie ergens in een warm en wat verderaf gelegen oord. Deze jaarlijkse vakanties, die ons heel erg goed doen, zijn alleen maar mogelijk dankzij jullie gulle steun en extra bijdrage. We willen daarvoor onze welgemeende dank uitspreken. Wij kunnen ‚herbrond‘ en uitgerust beginnen aan een nieuw werkjaar!

Het convent

Mensen & activiteiten

Forumgids van de Raad van Kerken, Zeist

Het is een vertrouwd beeld; de langwerpige gele gids op het tafeltje onder het prikbord in de hal van de kerk. Nu weer in een nieuwe editie, nr. 36, die gaat van september 2018 tot februari 2019.

‘Kerk door de week’ is de ondertitel van de Gids. Bij de RvK aangesloten kerken presenteren hun activiteiten in de 3 categorieën Ontmoeten, Leren en Vieren.

De gids doorbladerend kunt u kennis nemen van vele activiteiten, vanuit even zovele invalshoeken die de diverse kerken kenmerken.

Wat deze keer opvalt, is dat het zoeken naar nieuwe wegen ook leidt tot nieuwe vormen in de geboden bijeenkomsten zoals bijvoorbeeld ten aanzien van gezinnen met (kleine) kinderen, of jongerenbijeenkomsten, maar ook samenkomen rond muziek, of waar sprake is van rouw.

In de media klinkt vaak dat de PKN bewust experimenteert met nieuwe vormen. Ook daarvan zijn in de gids sporen te vinden.

Neemt u gerust een forumgids mee. En heeft u naar aanleiding van de gids opmerkingen of suggesties, dan horen we die graag.

Marianne Lampe

Over boeken, boeken en boeken

Nieuw in de bibliotheek

‘Im Herzland’ van Günther Dellbrügger.

In dit boek onderzoekt Dellbrügger de epistels omdat, zo zegt hij, het religieus beleven tegenwoordig moet samengaan met inzicht.

Hij citeert Rudolf Steiner: ‘Es sei die Zeit gekommen, in der ein recht religiös empfindender Mensch gerade durch das religiöse Empfinden hingetrieben wird, auch zu erkennen.’

‘Menschenweihehandlung’ van Peter Selg. Zie de beschrijving van dit boek in het pinksternummer van In Beweging.

Marjo Bijleveld

Taak overdragen

Na jaren met veel plezier onze bibliotheek te hebben verzorgd, wordt het voor mij tijd om deze taak aan een ander over te dragen. Wie interesse heeft, kan met mij contact opnemen zodat ik kan uitleggen wat de werkzaamheden inhouden.

Marjo Bijleveld

Boekenmarkt zaterdag 13 oktober 2018

Zoals u heeft kunnen lezen in de vorige Gemeenteberichten, wordt de boekenmarkt gehouden op zaterdag 13 oktober van 10: 00 tot 15:30 uur. Om 14:30 uur begint het Happy Hour: alle boeken voor 50 cent.

De boeken kunnen op de volgende tijden worden ingeleverd :

- zondag 7 oktober na de dienst;
- maandag 8 t/m woensdag 10 oktober van 9:00 tot 15:00 uur
- donderdag 11 oktober van 9: 00 tot 13:00 uur.

Geen romans!

Denkt u ook aan het meebrengen van grote stevige dozen, met een niet te hoge rand?

Bananen- en mandarijndozen van Albert Heijn zijn zeer welkom. Wij zoeken hulp bij het sorteren van de boeken.

Ook zoeken wij hulp bij het inrichten van de Gemeentezaal op vrijdagmorgen 12 oktober en zaterdagmiddag na 15:30 uur bij het opruimen. Graag melden bij Free of Noor.

Heerlijke jams zijn ook dit jaar weer in Frankrijk gemaakt door Hanna Halbertsma, zij zullen te koop zijn op de boekenmarkt. Bij de koffie kunt u genieten van heerlijke zelfgebakken lekkernijen!

De bestemmingen van de opbrengst zijn dit jaar: Het seminarie in Spring Valley, waar aan het seminar een 4^e jaar wordt toegevoegd, en Kiev, een nieuwe zustergemeente.

Wij hopen op een gezellige boekenmarkt!

Free van der Kolk
Noor van den Breemer

Bij de tentoonstelling van Petra Rosenberg

Vanaf 15 september tot halverwege november is in onze gemeente werk van Petra Rosenberg te zien. Het zijn grafische technieken gecombineerd met acrylverf.

Een van de musici in de gemeente Amsterdam heeft zich intens ingezet om de lier als instrument voor de mensenwijdingsdienst te laten klinken. Kort voor haar overlijden sprak zij met Marie-Hélène van Tol, toen geestelijke in Arnhem, over deze impuls en het bijzondere van de lier in de cultus.

Als impuls daaruit heeft Petra Rosenberg een nieuwe jaarcyclus voor de lier (en andere instrumenten) voor de dienst gecomponeerd. Regelmatig klinkt haar muziek ook in onze gemeente.

Bij haar werk ligt vaak een innerlijke beleving ten grondslag, die in abstracte vormen is weergegeven. Met name de grafische technieken geven een mogelijkheid te experimenteren met kleuren door bijvoorbeeld eenzelfde afbeelding of thema in verschillende kleurschakeringen af te drukken en zo een andere sfeer te scheppen.

Ton van Hemert

Rondom de agenda

Parcival en de opdracht van onze tijd

Dinsdag 2 oktober, 20.00 uur. Frans Lutters.

Parcival is als ridder bekend uit de verhalen die over hem verteld werden in de dertiende eeuw. Deze overleveringen gaan terug op een concrete historische persoonlijkheid, die zocht naar het geheim van de Graal. In onze tijd kunnen we allemaal in de voetsporen van Parcival treden om zo een positieve ontwikkeling voor de toekomst van de aarde en mensheid te dienen.

Frans Lutters zal op deze avond dieper ingaan op de opdracht van Parcival en zijn navolgers in de huidige wereldproblematiek.

Frans Lutters is docent aan de vrijeschool en studeerde theologie en onderwijskunde.

Conferentie ‘de andere kant van euthanasie’

Zaterdag 6 oktober 13.30 – 17.00 uur. Geertekerk Utrecht.

Over de grote vragen rond euthanasie organiseert Stichting Wederzijds een conferentie. Daar zal ook een boekje gepresenteerd worden onder de titel: ‘Maakt het uit hoe je sterft? De andere kant van euthanasie.’ Dit boekje is geschreven door een tiental auteurs. Deelnemers aan de conferentie ontvangen het gratis.

De conferentie en het boekje vormen een startpunt van verdere ontwikkeling en uitwisseling van gezichtspunten en ervaringen rondom euthanasie. In 2019 zal daarover een boek verschijnen bij Christofoor.

Sprekers

Jaap van de Weg (arts), Ingrid Deij (geestelijk verzorger), Marie-Hélène van Tol (geestelijke) en Madeleen Winkler (arts en voorzitter Nederlandse Vereniging van Antroposofische Artsen).

Waar en wanneer

Geertekerk, Geertekerkhof 23, Utrecht

Zaterdagmiddag 6 oktober 2018

Inloop 13.30 uur, conferentie 14.00 tot 17.00 uur

Kosten

45 euro, inclusief boekje en koffie/thee. Aanmelden en betalen via www.wederzijds-stervenscultuur.nl

Moderniteit en geweld

Op 16 oktober houdt Maarten van Alstein een lezing met de titel *Moderniteit en geweld*. Hij schrijft daarover:

Al het vaststaande verdampt en vervluchtigt, schreven Karl Marx en Friedrich Engels in het Communistisch Manifest. Een inzicht waarmee ze de kern van de moderniteit wisten te vatten. Met de komst van de moderne tijden stortte het hemelse gewelf in. Alle solides werden vloeibaar gemaakt; alles wat vaststond, werd op losse schroeven gezet. Die alomvattende ervaring van de breuk met het oude bewoog talloze kunstenaars, intellectuelen en politieke ideologen tot een koortsachtige zoektocht naar alternatieve vormen van kunst en politiek. Diep besloten in dit streven naar nieuwe ordes en nieuwe zekerheden lag steeds – geweld. Van de Place de la Révolution in Parijs, waar de guillotine stond, tot Verdun, de Goelag en Treblinka opende zich de afgrond van het *moderne* geweld. In deze lezing wordt een poging ondernomen dit geweld te begrijpen. Een poging – want wie dit geweld wil begrijpen, moet steeds halthouden voor het ‘zwarte gat’, zoals Primo Levi ooit zei over Auschwitz.

Maarten van Alstein (1978) is historicus en promoveerde aan de Universiteit Antwerpen met een proefschrift over de positie van België in de koude oorlog.

Hij is werkzaam aan het Vredesinstituut in Brussel, een academisch onderzoekscentrum verbonden aan het Vlaamse parlement. Hij is de broer van Mathijs.

Apocalypse, moderne technologie en inwijding

Dinsdag 30 oktober, 20.00 uur. Frank Storm

Drie 'geestelijke' realiteiten spelen een rol in de cultuur van de 21^e eeuw. De eerste en de machtigste is de digitale technologie met zijn slimme denken en zijn innovatieve kracht. Het speelt de hoofdrol, tot in de laatste vezels van de samenleving. De tweede realiteit is de Apocalypse. Ondanks de technologie is het leven er niet eenvoudiger op geworden met de ontwrichtende gebeurtenissen in de natuur, in de samenleving en in het eigen innerlijk. Apocalypse doortrekt in toenemende mate het levensgevoel van veel mensen. Dan is er de geesteswetenschap, die inzicht kan geven in de complexiteit van mens en samenleving. Welke kant gaat het op met de mensheid? Wat kunnen we doen voor de aarde?

Afsluiting van het kerkelijk jaar

Op dinsdag 27 november sluiten wij om 20.00 uur het kerkelijke jaar af. Na een korte inleiding wordt de gemeentekroniek voorgelezen. Nieuwe leden stellen zich voor. Tenslotte volgt een cultische dag-sluiting.

Voor aankondiging

In december start een drieluik waaraan drie leden van de Christengemeenschap inhoud geven. Zij vertellen over het christelijk element in hun werk en in de praktijk van hun leven. 11 december is de eerste avond: 'Praktisch leven met natuurwezens' (Ferry van de Loos). Later volgen: 'Zorg voor de medemens' (Mariël Caree) en 'Leven in een kunstzinnig proces' (Corrie Hendriks).

Personen en gegevens

Rafaëlkerk

Van Tetslaan 4

3707 VD Zeist. e-mail: zeist@christengemeenschap.nl

Bestuurlijke informatie:

Bernard Heldt 06 5020 4989 of zeist@christengemeenschap.nl

Praktische informatie:

Marianne Lampe 030 699 2250 of m.a.lampe@icloud.com

Gemeentegestelijken

Mathijs van Alstein

Burg. Van Tuylllaan 38

3707 CW Zeist

030 275 1536 (niet op maandag)

Lisette Buisman

Tesselschadelaan 17

3705 AK Zeist

06 4380 0665

Gerjan Wijers (alleen voor Valckenbosch)

Laan van Rijnwijk 1 B 58

3709 JL Zeist

030 633 6542

Geestelijken met emeritaat:

Ger Bouwmeester

Lommerlust 20

3702 BV Zeist

030 697 7709.

Harry Buisman

Tesselschadelaan 17

3705 AK Zeist

06 3978 5116

Marlies Janssen

Nijenheim 3279

3704 AW Zeist;

030 695 6550

Gemeenteberichten

De gemeenteberichten van de Christengemeenschap Zeist verschijnen vijfmaal per jaar en wel tegen het einde van de maanden januari, maart, mei (dubbele aflevering), september en november.

De gemeenteberichten worden aan leden, belangstellenden en abonnees per post toegezonden. Vier keer per jaar ontvangen zij bovendien het kwartaalblad 'In Beweging' van de Christengemeenschap in Nederland en Vlaanderen.

Leden ontvangen de gemeenteberichten gratis, van belangstellenden en abonnees wordt een bijdrage van € 30,- per jaar gevraagd. Een digitaal abonnement is niet mogelijk.

Een verkorte versie van de gemeenteberichten (onder meer zonder persoonsgegevens) vindt u op de website www.zeist.christengemeenschap.nl in de map Berichten.

Nieuwe post-abonnees kunnen zich aanmelden bij de administratie van de kerk, Van Tetslaan 4, 3707 VD Zeist. E-mail: zeist@christengemeenschap.nl

Kopij komende gemeenteberichten

Kopij voor de komende gemeenteberichten van december - januari graag uiterlijk 10 november per e-mail naar: thkloes@gmail.com
Dringende correcties of korte aanvullingen kunt u tot uiterlijk 16 november aanleveren.

Kopij kan ook via het postvak van de redactie in de kerk worden doorgegeven.

De komende gemeenteberichten worden 27 november verzonden. De redactie behoudt zich het voorrecht voor, inzendingen te weigeren, in te korten en te redigeren.